

UNIwersYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Geografia społeczno-gospodarcza regionu Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Wschodoznawstwo	Cykl dydaktyczny 2023/24
Specjalność -	Kod zajęć 18WZNS.21K.03071.23
Jednostka organizacyjna Wydział Historii	Języki wykładowe polski
Poziom studiów studia drugiego stopnia	Obligatoryjność Obowiązkowy
Forma studiów studia stacjonarne	Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe
Profil studiów profil ogólnoakademicki	
Koordynator zajęć	Magdalena Lachowicz
Prowadzący zajęcia	Magdalena Lachowicz
Okres Semestr 1	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Wykład: 30, Egzamin
	Liczba punktów ECTS 3

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	przekazanie studentom wiedzy z zakresu przestrzeni geograficznej Eurazji, charakterystyki środowiska przyrodniczego (cechy rzeźby, warunki klimatyczne, cechy wód, szata roślinna i świat zwierząt) w przestrzeni geograficznej tej części świata
C2	rozwinięcie umiejętności studentów prawidłowego definiowania w zakresie teorii, metod i problematyki geografii społeczno-politycznej jako nauki
C3	kształcenie u studentów umiejętności analizy przestrzennego zróżnicowania czynników środowiska geograficznego, ich wzajemnych relacji i powiązań z działalnością człowieka
C4	rozwinięcie u studentów umiejętności identyfikacji przestrzeni geograficznej, posługiwania się praktyczną znajomością mapy fizycznej regionu Eurazji i wiedzą z zakresu geografii regionalnej Europy Wschodniej i Azji, ze szczególnym uwzględnieniem aspektu demograficznego i specyfiki geografii gospodarczej
C5	dostarczenie studentom informacji w zakresie kryteriów gospodarczych podziałów regionalnych i przewodnich cech społecznych obszaru eurazjatyckiego
C6	przekazanie studentom wiedzy z zakresu podstawowych zagadnień i procesów charakteryzujących system społeczno-gospodarczy i polityczny Europy Wschodniej, Azji Północnej i Środkowej, ze szczególnym uwzględnieniem prawidłowości kształtujących strukturę funkcjonalno-przestrzenną regionu na tle jego potencjału demograficznego, zasobów przyrodniczych oraz uwarunkowań transportowych
C7	zapoznanie słuchaczy z podstawowymi kategoriami i pojęciami geografii gospodarczej, ukazanie roli międzynarodowych powiązań gospodarczych, przestrzennego układu wybranych zagadnień ludnościowych oraz poszczególnych działów gospodarki na obszarze postradzieckim w kontekście zróżnicowania przyrodniczego, narodowościowego, kulturowego i gospodarczego byłych republik ZSRR
C8	rozwinięcie u studentów zdolności krytycznej oceny strategii społeczno-gospodarczych w regionie Eurazji w XX wieku

Wymagania wstępne

- ogólna kompetencja humanistyczna
- wymagana jest wiedza z zakresu geografii na poziomie szkoły średniej i ogólne umiejętności i kompetencje personalne wymagane na tym poziomie

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	zna uwarunkowania procesów kształtowania się nowoczesnych wspólnot narodowych na obszarze postradzieckim oraz rozumie ich wpływ na charakter panujących tam stosunków gospodarczych i społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem jednego z wybranych subregionów: Rosja, Europa Wschodnia (Ukraina, Białoruś, Mołdawia), państwa bałtyckie, Kaukaz, Azja Środkowa	WZN_K2_W06	Egzamin pisemny
Umiejętności - Student/ka:			

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
U1	potrafi budować kontakty naukowe, biznesowe i na innych płaszczyznach w oparciu o rozumienie tych odmienności, w postrzeganiu życia społecznego przez osoby pochodzące z różnych kultur na obszarze postradzieckim	WZN_K2_U08	Egzamin pisemny
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	jest świadomy/świadoma zakresu posiadanej przez siebie wiedzy i umiejętności oraz rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się i rozwoju zawodowego	WZN_K2_K01	Egzamin pisemny
K2	dostrzega problemy etyczne związane z pracą badawczą i publikacyjną i ma świadomość złożoności historycznych i współczesnych stosunków polsko-rosyjskich, polsko-litewskich, polsko-białoruskich i polsko-ukraińskich	WZN_K2_K04, WZN_K2_K06	Egzamin pisemny
K3	ma świadomość znaczenia dobrosąsiedzkich stosunków z państwami obszaru postradzieckiego dla polskiej racji stanu, a także konieczności kierowania się naukowym obiektywizmem oraz ogólnoludzkimi i europejskimi wartościami demokracji i tolerancji w życiu zawodowym	WZN_K2_K04, WZN_K2_K06	Egzamin pisemny

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Regiony społeczny i ekonomiczny i ich rozwój. Podział regionalny na obszarze postradzieckim: współczesny rozwój regionalny i przestrzenny Eurazji. Poziom i dynamika PKB, struktura gospodarcza i jej zmiany, struktury przestrzenne, zatrudnienie i bezrobocie, potencjał naukowy i innowacyjny, restrukturyzacja regionalna: Europa Wschodnia i Azja Środkowowschodnia.	W1, U1, K1, K2, K3	Wykład
2.	Procesy społeczno-gospodarcze transformacji postradzieckiej. Punkt wyjścia - elementy teorii gospodarki realnego socjalizmu. ZSRR na tle innych krajów. Wzrost i zmiany strukturalne w społeczeństwach i gospodarkach republik radzieckich do 1991 r.	W1, U1, K1, K2, K3	Wykład
3.	Struktura regionalna i przestrzenna państw byłego ZSRR. Historyczne uwarunkowania zróżnicowań regionalnych; sieć osadnicza; infrastruktura; proces transformacji systemowej. Demografia ZSRR od czasów rewolucji bolszewickiej do rozpadu.	W1, U1, K1, K2, K3	Wykład
4.	Polityka państwa a zagospodarowanie przestrzeni Rosji. Regionalne aspekty gospodarki rosyjskiej - perspektywa współczesna. Specjalne strefy gospodarcze w Rosji.	W1, U1, K1, K2, K3	Wykład

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
5.	Polityka energetyczna w kontekście rosyjskim: zasoby, zagłębia i okręgi przemysłowe. Strategia energetyczna FR. Polityka energetyczna w stosunkach między Unią Europejską a Federacją Rosyjską. Znaczenie sektora energetycznego w rosyjskiej gospodarce narodowej i strategia energetyczna FR wobec UE.	W1, U1, K1, K2, K3	Wykład
6.	Polityka energetyczna Federacji Rosyjskiej na przestrzeni Azji Środkowej, rywalizacja z Chinami.	W1, U1, K1, K2, K3	Wykład
7.	Współczesne gospodarki w kontekście innowacyjności: problem metali ziem rzadkich.	W1, U1, K1, K2, K3	Wykład
8.	Chińska perspektywa w Azji Środkowej. Innowacyjność, powiązania gospodarcze, strategia.	W1, U1, K1, K2, K3	Wykład
9.	Nowy Jedwabny Szlak.	W1, U1, K1, K2, K3	Wykład
10.	Zielona innowacyjna gospodarka w Azji Środkowej.	W1, U1, K1, K2, K3	Wykład
11.	Rosyjski program jądrowy.	W1, U1, K1, K2, K3	Wykład
12.	Rosyjska Droga Północna.	W1, U1, K1, K2, K3	Wykład

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	5.0 - znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje personalne z zakresu geografii społeczno-gospodarczej regionu Eurazji 4.5 - bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje personalne z zakresu geografii społeczno-gospodarczej regionu Eurazji 4.0 - dobra wiedza, umiejętności i kompetencje personalne z zakresu geografii społeczno-gospodarczej regionu Eurazji 3.5 - zadawalająca wiedza, umiejętności i kompetencje personalne z zakresu geografii społeczno-gospodarczej regionu Eurazji, ale ze znacznymi niedociągnięciami 3.0 - zadawalająca wiedza, umiejętności i kompetencje personalne z zakresu geografii społeczno-gospodarczej regionu Eurazji, ale z licznymi błędami 2.0 - niezadawalająca wiedza, umiejętności i kompetencje personalne z zakresu geografii społeczno-gospodarczej regionu Eurazji

Literatura

Obowiązkowa

1. Bodio M., Polityka energetyczna w stosunkach między Unią Europejską a Federacją Rosyjską w latach 2000-2008, Warszawa 2009.
2. Gacek Ł., Azja Centralna w polityce energetycznej Chin, Kraków 2013 (rozd. Rywalizacja z Rosją o wpływy w regionie, str. 63-102, część druga: Energetyczny wymiar zaangażowania Chin w Azji Centralnej, s. 103-207).
3. Gacek Ł., Bezpieczeństwo energetyczne Chin, Kraków 2012 (s. 153-176).

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	30
Przygotowanie do egzaminu	50
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 80
Liczba punktów ECTS	ECTS 3

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
WZN_K2_K01	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści
WZN_K2_K04	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do inicjowania działań na rzecz interesu publicznego w zakresie stosunków Polski z państwami Europy Wschodniej i Azji
WZN_K2_K06	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do pełnienia ról zawodowych, z uwzględnieniem zmieniających się potrzeb społecznych, w tym rozwijania dorobku zawodowego, podtrzymywania etosu zawodu, przestrzegania i rozwijania zasad etyki zawodowej oraz działania na rzecz przestrzegania tych zasad
WZN_K2_U08	Absolwent/ka potrafi samodzielnie planować i realizować własne uczenie się przez całe życie i ukierunkowywać innych w tym zakresie
WZN_K2_W06	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu pogłębionym fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji ze szczególnym uwzględnieniem obszaru Europy Wschodniej i Azji w ujęciach globalnym, międzynarodowym i regionalnym